

Kasvajaantigeen CA 15-3 (S,P-CA 15-3)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Kasvajaantigeen CA 15-3 on polümorfne epiteliaalmutsiin, mis esineb nii normaalsetes kui kasvaja epiteelirakkudes. Rinnanäärme rasvagloobulite membraanis on seotud umbes 15% normaalsest CA 15-3-st ja seda loetakse rinnanäärme epiteelirakkude diferentseerumise astme markeriks. Rinnanäärme kasvajate korral on täheldatud CA 15-3 taseme märgatavat tõusu.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (punane kollase rõngaga või kollane kork) või geeliga LH-katsuti (roheline kollase rõngaga või heleroheleline kork)
Säilivus	Seerum/plasma toatemperatuuril kaks päeva, +4 °C viis päeva, -20 °C kolm kuud

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti

Analüüsimeetod: elektrokemoluminestsents-immuunmeetod (ECLIA)

Referentsväärtused

≥ 18 a	≤ 25 kU/L
-------------	----------------

Näidustus ja kliiniline tähendus

Lisauuring rinnanäärme kasvajate diagnoosimisel, ravi efektiivsuse hindamisel ja haiguskulu jälgimisel.

Soovitav määrata koos kartsinoembrüonaalse antigeeniga (CEA).

CA 15-3 tase veres tõuseb oluliselt rinnavähi korral, aga võib tõusta ka maksa, pankrease-, kolorektaal-, kopsu- ja munasarjavähi korral.

Preoperatiivne CA 15-3 tase oleneb tuumori staadiumist, eriti kõrge on see rinnavähi metastaseerumisel. Testi miinuseks on suhteliselt madal tundlikkus kasvaja I ja II staadiumi korral, kuid sobiv on see varajase retsidiveerumise, jätkuva remissiooni või prognoosi hindamiseks.

Suurenenud CA 15-3 väärtusi võib leida healoomuliste rinnanäärme kasvajate, maksa-, neeru- ja günekoloogiliste haiguste korral, samuti raseduse ja laktatsiooni ajal.

Kaja Vaagen